

Projekt „Školní zahrada – místo poznávání a odpočinku“

Tematické části zahrady:

1. Ovocné záhony

Ovocné stromy a keře – původní (staré – méně známé) odrůdy:

- Morušovník (1 ks)
- Mišpule (1 ks)
- Kdouloň (1 ks)
- Kdoulovec (1 ks)
- Muchovník (1 ks)
- Černá jeřabina (1 ks)

Ovocné stromy

- Jabloně (2 ks)
- Švestky (2 ks)

Pro výsadbu ovocných stromů a keřů formou spojených záhonů je vyčleněna samostatná část zahrady. Snahou je seznámit děti s původními druhy ovocných stromů a keřů, které se pěstovaly v Evropě stovky let. Pro svůj bujný - neuspořádaný růst či trpčí chuť bylo toto ovoce vytlačeno ze současných zahrad. Dalším důvodem může být skutečnost, že ovoce bylo využíváno k tepelnému zpracování, což dnes většina domácností řeší nákupem již hotových výrobků. Zajímavou informací je také, že většina původních odrůd není náročná na půdní podmínky a snese i dlouhodobější sucho a jiné stresory.

Součástí této výsadby by byla informativní/edukativní tabule s obrázky, názvy a zákl. informacemi.

2. Motýlí výsadba

Trvalková výsadba (formou 6 záhonů obdélníkového tvaru) **je věnována poznání a podpoře motýlů** (a jiných opylovačů), **jako druhému nejvýznamnějšímu opylovači rostlin v přírodě.** Na jejich podporu budou vysazeny jak živné rostliny (ty, na kterých jsou schopny se vyvíjet larvy/housenky motýlů), tak nektarodárné rostliny poskytující nektar pro dospělé. Záhony v zimním období přinesou potravní nabídku pro drobné ptactvo, které nalézá v záhonech jak semena, tak drobný hmyz ukrývající se v rostlinách. Stejně tak bezobratlí a jiní živočichové nalézají v suchém porostu úkryt a potravu. Prostřednictvím těchto rostlin se naučí znát také zahradní cyklus – výsadba, péče, údržba, dodání potřebných živin, zazimování, aj. Vysazeno bude celkem 420 ks kvetoucích trvalek, a to i pro období, která jsou na nektar v přírodě skoupá (konec léta a podzim). Význam výsadby (210 ks) spočívá rovněž v jejím umístění – v blízkosti vyvýšených záhonů určených pro pěstování zeleniny (zvýšení plodnosti). Výchovným prvkem této části zahrady bude edukativní tabule s 16 nejběžnějšími druhy motýlů ve městě.

- Kvetoucí záhon č. 1 – 70 ks trvalek
- Kvetoucí záhon č. 2 – 70 ks trvalek
- Kvetoucí záhon č. 3 – 70 ks trvalek
- Kvetoucí záhon červený – 70 ks trvalek
- Kvetoucí záhon modrý – 73 ks trvalek
- Kvetoucí záhon bílý – 67 ks trvalek

3. Bylinková spirála

Bylinková spirála - stavba z kamene – 1 ks

Stavba kamenné zídky ve tvaru spirály zvyšující se směrem ke středu o průměru cca 2 m (plocha cca 4 m²) s výsadbou bylin mezi kameny. Kameny kladeny do štěrkového lože s odkopávkou do hloubky cca 10 cm (výška spirály ve středu cca 60 cm) a vyplněny směsí jílovité zeminy. Byliny v počtu 30 ks vysazeny do kvalitního substrátu a písku.

4. Vyvýšené záhony

Pěstování ovoce a zeleniny formou vyvýšených záhonů jako metody využití lepšího zúrodnění půdy. Příčina vyšší úrodnosti spočívá ve větší vlhkosti těchto záhonů a ve zvýšeném obsahu živin.

Složení: Spodní vrstvu záhonu bude tvořit dřevo – hrubší větve. Nad ni se uloží vrstva travních drnů nebo méně kvalitní zemina. Třetí vrstvu budou tvořit větve z průklestu stromů a na nich uložená drť ze štěpkovače nebo menší větvičky. Potom následuje vrstva pátá tvořená listím. Horní, a tedy poslední vrstva bude z kvalitní zeminy promíchané s kompostem. Díky velkému množství organické hmoty bude ve vyvýšeném záhoně kvalitní kyprý a úrodný substrát.

Vyvýšené záhony v celkovém počtu 13 ks (délka 1,35 m, šířka 0,65 m, výška 0,65 m) budou vyrobeny ze dřeva a s instalovanou vnitřní folií (např. nopovou) na prodloužení životnosti. Budou položeny přímo na trávu a naplněny organickou hmotou a nebudou mít dno. Pro zabránění vysychání se předpokládá mulčování posečenou trávou.

- 4 ks vyvýšených záhonů - barva šedá – pěstování jahod (12 ks na 1 záhon, tj. celkem 48 ks)
- 9 ks vyvýšených záhonů - barva hnědá – pěstování zeleniny

U záhonů budou umístěny pracovní stoly v počtu 2 ks.

5. Kompostéry

Kompostér – 2 ks ke zpracování biologicky rozložitelného odpadu (délka 1,7 m, šířka 0,9 m, výška 0,70 m) – konstrukce vyrobena ze dřeva, která nemá dno, aby byla zajištěna potřeba styku kompostovaného materiálu s půdou.

Cílem kompostování je zejména naučit děti poznání o přirozeném procesu rozpadu biologického materiálu působením půdních organismů. Kompostováním vzniká humus, tedy voňavá, drobtovitá hmota barvy tmavé kávy, ze které dokáží rostliny postupně čerpat živiny a minerální látky potřebné k růstu, kvetení, plození, aj.

6. Ohniště

Přírodní školní zahrada, která je prioritně určena k rozvíjení a prohlubování zájmu dětí o rostliny a různé živočichy, má také snahu vytvořit příjemné prostředí a navodit pocit určité pospolitosti. Prostředkem k podpoře komunitního setkávání bylo vybráno ohniště. Oheň vytváří příjemnou atmosféru a je zdrojem pohodového tepla. Důvodem je také skutečnost, že posezení u otevřeného ohně je pro dnešní děti žijící v bytových domech vzácností. Celková plocha ohniště – cca 38 m² (cca ovál - 6,7 m x 6,3 m)

Zahrada je rozčleněna do několika tematických částí a u každé z nich se předpokládá komunitní setkání a výklad/povídání k danému tématu. Pro tento účel budou sloužit lavičky vyrobené ze dřeva v počtu 8 ks a 1 ks lavice s opěrkou.